

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Vita Monastica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

TERTIA regula: Remotis erroribus illis, de quibus doctor Ecclesiam necesse est, postea ritus aliquos honestos, boni ordinis causa factos, & seruamus, & seruandos esse docemus: vt sine ordine homines viuere non possunt. Et Paulus inquit 1. Corinth. 14. Omnia decore & ordine fiant.

Et extat Athanasij dictum: Vitales ceremonie, sed cum cognitione veritatis & mediocritate. Hinc enim apparet oppositam esse superstitioni, quæ tunc quoque, augere remonias, & obscurabat veritatem, & onerabat conscientias Ecclesiarum.

A G I M V S autem gratias Deo, æterno Patri Domini nostri **I E S U** Christi, qui propter filium, & per eum, æternam Ecclesiam colligit, quod inde vsq; ab initio generis humani constitutum publicum ministerium Euangelij, & honestos congressus, qui ipsam distinxit quædam tempora: & oramus eum, vt deinceps firmet & regat Ecclesiam.

E T studiose docemus, vt omnes aduersus conseruationem publici ministerij, & vitent scandala & dissipationes, vt suo loco copiosius dicitur.

DE VITA MONASTICA.

O M I T T I M V S longiorem commemorationem de veteribus historijs eorum, qui vel in solitudinem secesserunt, vt Ammonius vel collegia similia scholis instituerunt, extra ciuitatum frequentiam, vt Basilius. Aliæ enim alijs causæ fuerunt secedendi. Deserentibus Monachis iam loquamur, qui minime sunt in solitudine Collegia sunt hominum, vel doctorum, vel indoctorum, in metropolitane & frequentia commodius viuendum, quam viuunt alij homines. Habent voluptates quas expedunt, alij alias. Et multo plus occupati cæteri homines in vita politica & æconomica.

N A M ipsi quidem iam illa ridicula encomia de perfectione, & de vita contemplatiua ad se transferunt, vt olim aliqui fecerunt. Et cum magna sit multitudo hominum in illis sodalicijs, non volumus conuincere illis, qui propter culinas & licentiam illas latebras amant: sed labiles obrestamur propter gloriam Dei & suam salutem, vt cogit hæc dicta, Exodi 20. Non habebis Deos alienos: Fugite idololatriam. Corinth. 10. Qualis nunc est vita Monastica? Plurimum habet impiorum cultuum & vanitatis: Missas habent venales pro viuis mortuis, & hic quæstus est in plerisque Monasterijs maximus. Vnde est ibi & mortuorum inuocatio, cum multa terribilibus superstitionibus, statuarum adorationibus, indulgentijs, & alijs imposturis. Hæc doctrinæ aut nulla sunt, aut corrupta.

H A C solæ causæ magnæ sunt, cur homines non prophani ex illis sodalicijs abire debeant. Quia vota quæ implicat te generi vitæ, in quibus

idolorum, sunt haud dubie irrita, iuxta primum mandatum, quod est immortum, & æternum, & regula omnium aliorum præceptorum: **NON HABEBIS DEOS ALIENOS, Exod. 20.**

CITANT ex Paulo 1. Timoth. 5. de viduis: Primam fidem vitam fecerunt. Sed responsio firma & perspicua est. Etiam si loqueretur Paulus de votis, tamen talia vota nullo modo probaret, quæ nonnulla sunt cum cultu idolorum, & multis erroribus. Sunt autem & alia multa mendacia in votis. Promittunt castitatem & paupertatem: quorum multi vero sint idonei ad vitam cœlibem, ipsi non sunt. Deinde de paupertate, sciunt multo plures quærere ibi culinas instructas, quam inopia & famem.

I A M hoc quoque considerandum est: Excursare & laudare vitam Monasticam homines diserti ut volent, tamen semper hæc opinio in hominibus non prophanis hoc exemplo confirmatur: Quod talia opera electa humano consilio sint cultus Dei, id est opera per quæ iudicet Deus se honore affici. Hæc opinio tantum est, & hominum mentibus euellenda est, & retrahendi sunt homines ad mandata Dei, iuxta hoc dictum, Matth. 15. Frustra colunt me mandatis hominum. Item: Non in præceptis patrum vestrorum, sed in præceptis meis ambulato. Hæc reprehensio vitæ Monasticæ vera & iustus est.

I A M si affingunt merita & perfectiones, magis obscuratur Evangelium de iusticia fidei & veris cultibus. Quia terrum & horribile mendacium est, observationes monasticas mereri remissionem peccatorum, aut tantundem valere, quantum valet Baptismus, sicut Thomas expresse dicit. Nec fuit ignota antiquitati hæc impostura. Exat enim narratio seu vera, seu docendi causa scripta, quæ tamen iudicia piorum indicat.

SCRIBUNT, Antonio cupienti scire, quantum apud Deum profecisset in illis exercitijs solitudinis, monstratam esse domum sutoris Alexandrini, vicinam portæ. Ingressus igitur, alloquitur patremfamilias, interrogat de doctrina & exercitijs pietatis. Hic recte de doctrina respondit. Postea ait, se magis dieui precatone Deo gratias agere, & pro cæteris beneficijs, & quod filium miserit. Deinde petere se remissionem peccatorum propter filium, & orare, ut Ecclesiam seruet & suam familiam: orare & filium, ut pro nobis intercedat: & hac fide acquiescere, & laudem facere domesticas operas, & curare, ut filij recte doceantur. Non alia, inquit Antonio, habes exercitia duriora? Parumne sustinet laboris, inquit iste, qui familiæ victum quærat? & multa subinde incidunt, quæ patremfamilias duriter exercuciant, & accedunt onera communitatis civium. Non vides, quantum sit priuatarum & publicarum miseriarum in vita? quas recte ferre, & in his exercere fidem & patientiam, facilius duram militiam esse existimas? Abijce Antonio, & in illis se commone fieri, ne anteferet sua exercitia officijs vitæ communis.

V
munis.

munis. Tales narrationes, & alia leguntur: quae etiam decessu
caussa ita scriptae sunt, tamen ostendunt eruditorum iudicia.

Nec iam longiorem disputationem addere opus est, praesertim cum nemo in illis locis, ubi sunt Monachi, ignoret, plurimum esse prauarum superstitionum in monasterijs, & studia doctrinae vel corrupta esse. Deliberationem vero de modo emendationis inuenimus ijs, qui praesunt. In multis locis desunt pastores inuicem, aut deest victus pastoribus. His primum opitulandum erat, ut in quibusdam monasterijs locupletius. Postea pauperum quoque, studium iuuanda sunt, & in aliquibus scholae constitui possunt, praesertim necesse sit Ecclesiam multis pauperibus praebere sumtus ad discendum, ut ex eo numero legantur Pastores & ministri, qui doceant Ecclesiam. Hospitalia etiam inde iuuanda sunt, in quibus pauperes, qui diuini morbis laborant, ali necesse est. Ad tales usus vere possunt alendos Pastores, pauperes, & scholasticos, ad constituenda scholae, ad iuuanda hospitalia, magna pars reddituum in Monasterijs, his regionibus Dei beneficio translata est. Reliquum in oeconomiam in quolibet Monasterio impenditur: & stulticia est, existimare, quod nomias non esse sumtuosas. Abbatibus vero ditiores hoc tempore, in quales usus profundant redditus, exempla multorum addunt, quos nominare possemus, qui pariter literas, religionem & virtutem oderunt, & helluantur de his eleemosynis, & aut nullos Pastores Ecclesijs suis praesentant: aut si quos habent, esurire sinunt.

DE INVOCATIONE HOMI-
NUM PIORVM, QUI EX HAC
VITA DISCESSERVNT.

In Capite Esaie 42. scriptum est: Ego Dominus, hoc est nomen meum, gloriam meam alteri non dabo. Est autem gloria Dei purissima, inuocatio, ut Matth. 4. inquit Dominus: Dominum Deum adorabis, & illi soli seruias. Et immotum ac aeternum decernitur est primi praeccepti, Exod. 20. Non habebis Deos alienos. Necesse igitur in Ecclesia, doctrinam de inuocatione purissimam extare, quam corrumpendam inde vsque ab initio generis humani diaboli in multis modis semina sparsit, & semper sparget. Quare vigilantiores debemus, & maiore cura retinere modum inuocationis seu adorationis, propositum in verbo Dei, iuxta dictum Iohan. 15. Quisquis contempserit Patrem in nomine meo, dabit vobis. In his verbis inuocatio est modus, quem constantissime tueri debemus: non miscere alios modos, pugnantem cum voce diuina, aut qui nullo exemplo praesentati in scripturis confirmati sunt.